

MILJÖPARTIET FÖRETT HÅLLBART, GRÖNT OCH LYCKLIGT VÄSTERÅS!

POLITISKT HANDLINGSPROGRAM VÄSTERÅS 2014-2018

VAL TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE
Miljöpartiet de gröna

Marlène Tamlin

Anna Lindén

Martin Lindahl

Ali Khatab

Åke Wahlsten

Agneta Luttröpp

Magnus Edström

Johannes Wretljung
Persson

Danuta Diop

Caroline Närhi

1. Marlène Tamlin, 29 år, Ekologisk ekonom
2. Magnus Edström, 46 år, Hydrolog
3. Anna Lindén, 34 år, Ekologisk ekonom
4. Johannes Wretljung Persson, 27 år, Entreprenör
5. Jenny Våglin, 35 år, Redovisningsekonom
6. Martin Lindahl, 29 år, Civilingenjör/Civilekonom
7. Danuta Diop, 56 år, Leg.sjuksköterska
8. Ali Khatab, 30 år, Miljöingenjör
9. Caroline Närhi, 40 år, Grundskollärare
10. Åke Wahlsten, 59 år, Civilekonom
11. Agneta Luttröpp, 69 år, Fil.lic i Specialpedagogik
12. Sven Svensson, 50 år, Utbildare/Egenföretagare
13. Monica Nordgren, 67 år, Pensionär
14. Johan Borgstedt, 36 år, Civilekonom /Egenföretagare
15. Barbara Conte, 61 år, Landstingsråd
16. Mikael Vilbaste, 55 år, Elkraftingenjör
17. Signild Mörlin, 79 år, Pensionär
18. Robin Holmberg, 23 år, Miljövetarstudent
19. Pernilla Rinsell, 42 år, Ekoingenjör
20. Markus Lindgren, 29 år, Lärare
21. Cecilia Nyström, 53 år, Sjukhusdiakon
22. Andreas Porswald, 39 år, Miljöekonom
23. Malin Pettersson, 33 år, Vattensamordnare
24. Gustavo Varela, 57 år, Ingenjör
25. Harriet Carlhed, 69 år, Pensionär
26. Johan Norrlin, 55 år, Geolog
27. Monica Ovesjö, 70 år, Pensionär
28. Håkan Wretljung, 64 år, Fotograf
29. Stina Engström, 25 år, Rekryterare
30. Martin Westher, 32 år, Undersköterska
31. Tove Engström, 31 år, Socionom
32. Eddy Johansson, 62 år, Energikonsult
33. Hanna Dönsberg, 28 år, Barnskötare
34. Jonas Bruslind, 40 år, Student
35. Lucyna Mouchtahi, 59 år, Beteendevetare
36. Sune Waardahl, 68 år, fd Miljöchef

Innehållsförteckning

1.Miljöpartiet - För ett hållbart, grönt och lyckligt Västerås

1.Demokrati, jämställdhet, integration

2.Ekonomi, näringsliv, arbetsmarknad

3.Förskola och skola

4.Kultur, idrott och fritid

5.Natur- och vattenvård

6.Samhällsplanering

7.Socialt stöd, vård och omsorg

Vi vill utveckla ett samhälle som tar vara på tiden och på varandra, ett samhälle som är grönt, solidariskt och livsbejakande. Vi vill vara en röst för dem som ingen röst har, djuren, naturen och framtida generationer.

Våra absolut viktigaste frågor under mandatperioden 2014-2018 är:

- Låt eleverna få tillbaka sina lärare – öka skolpengen för att få fler vuxna i skolan!
- Det bussiga partiet – Genomför hela Smartkoll, utöka servicelinjerna och inför arbetsplatslinjer. Inför studentrabatter och gratis kollektivtrafik för barn och unga!
- Människan i centrum – Gör Vasagatan till en gågata. Skapa en öppen mötesplats på Lögarängen för ett aktivt chill out ställe för alla generationer – "Lögarhänget"

Miljöpartiet – För ett hållbart, grönt och lyckligt Västerås!

Miljöpartiet de gröna är en del av en global grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Detta handlingsprogram beskriver hur vi inom Miljöpartiet i Västerås vill lägga vår del av det globala hållbarhetspusslet. Vi vill vara med och utveckla en hållbar kommun med välmående människor och djur och som tar sitt ansvar som en del i en helhet – allt hänger ihop och alla är beroende av varandra.

Klimat- och miljöperspektivet ska genomsyra hela kommunens verksamhet, därför har vi valt att inte ha ett eget kapitel för dessa områden. Vi har inte råd att göra planeten till en sidofråga. Hela det mänskliga samhället, inklusive Västerås, är helt beroende av de naturresurser och ekosystemtjänster som vi nu är skrämmande nära att göra slut på.

Liksom människan och samhället är beroende av planeten och ekosystemen, är skapandet av en långsiktigt hållbar utveckling beroende av ett fungerande samhälle och välmående, utbildade individer. Många har i dag har osäkra arbetsförhållanden eller stängs helt ute från möjligheten till arbete och egen försörjning medan andra arbetar så mycket att det leder till stress och förslitning. Vi vill dela på jobben och minska klyftorna i samhället.

Vi vill investera i god utbildning, förebyggande socialt arbete och ett bra mottagande av nya västeråsare samt bekämpa fördomar och diskriminering. Varje individ ska ges fulla möjligheter att leva ett gott liv och bidra till samhällets utveckling och välfärd. Vi vill att Västerås ska vara en mångfacetterad och dynamisk stad, ett samhälle med en mångfald av människor och livsval, företagsformer och organisationer, kultur och underhållning, utbildning och utvecklingsmöjligheter.

Kommunpolitik handlar om att prioritera. Kommunens inkomster, liksom naturresurserna, är begränsade. Att prioritera ner eller bort något är sällan roligt, men att satsa på allt är att satsa på inget. I Miljöpartiet vågar vi ta ansvar och vara tydliga med våra prioriteringar. Vi vill prioritera hållbara transporter, som tåg och båt, och vill därför inte lägga resurser på utbyggd lastbilsinfrastruktur. Vi vill prioritera utbildning, omsorg och kultur, och vill därför inte spendera pengar på skrytbyggen och prestigeprojekt. Vi vill prioritera ett levande, grönt och välkomnande city, och vill därför inte låta allt för mycket mark gå åt för bilparkeringar.

Världen och mänskligheten är mitt i en förändring. Många har redan börjat göra medvetna val för att leva solidariskt och miljövänligt. Människor, företag och organisationer lanserar idéer för en bättre värld. Politikens koppling till forskning är viktig och forskningens resultat bör tas tillvara för att utveckla lösningar på samhälls- och klimatutmaningar.

Förändringar kräver engagemang men hela ansvaret kan inte ligga på enskilda individer. Samhället är något människor skapar tillsammans. Politiken är nyckeln till förändring och måste visa vägen till ett hållbart samhälle. Vi vill utveckla ett samhälle som tar vara på tiden och på varandra, ett samhälle som är grönt, solidariskt och livsbejakande!

Demokrati, jämställdhet, integration

Våra liv består av olika dörrar. En del av dessa dörrar är öppna, andra stängda. Vi i Miljöpartiet vill ha öppna dörrar och ett samhälle där alla inkluderas oavsett vem hen är. Ett samhälle med mångfald där alla får vara delaktiga och står på diskrimineringsfri grund. I den demokratiska staden ska alla ges lika möjlighet och rätt inom lagens ramar oavsett kön, sexuell läggning, ursprung, könsidentitet, könsuttryck, etnicitet, funktionalitet, religion, ålder eller klass.

Vi lever i en demokrati där du som medborgare kan och ska kunna vara med och påverka. Den politik som förs i stadshuset ska medborgare få ta del av. Beslut som fattas ska då också vara lättare att förstå och vara förankrade bland medborgare. Vårt samhälle är i ständig förändring under intryck av den alltmer globaliserade och internationella staden vi lever i. Därför är demokratin i utveckling.

De förtroendevalda politikerna i stadens nämnder och styrelser är medborgarnas representanter och en grundbult för en fungerande demokrati. Det är viktigt att våra politiker får ett bra beslutsunderlag och har tid att samtala med medborgare och intressenter och sätta sig in i de frågor de ska fatta beslut om. Vi vill därför öka tjänstgöringsgraden för fritids- och deltidspolitikerna samt utveckla metoder för bredare och öppnare beslutsunderlag i viktiga frågor.

Barn och unga är en del av vår framtid och samtid. Att vara ung idag innebär en del utmaningar, men också möjligheter. Genom att ge utrymme för påverkan, utvecklas demokratin i samband med att unga får känslan av att kunna vara del av något. Kunskapsutbytet mellan generationer blir då närmre och lättare att ta till sig.

Ett samhälle med mångfald där alla får vara delaktiga

Utbildning är ett forum för att få kunskap. Det brukar sägas att "kunskap är makt" och en del av samhällets utveckling. Det handlar om att ge människor möjligheter att få perspektiv på samhället och att samtidigt vara

källkritisk i sitt tänkande och handlande när det gäller värderingar, attityder, normer och åsikter. Skola och utbildning är och ska förbli ett viktigt forum som lägger grunden för ett demokratiskt samhälle.

Samhället baseras idag på en genomgående socialt konstruerad tvåkönsmodell. Ett samhälle där alla påverkas av dess strukturer, normer och värderingar. Genom förändring av attityder, normer, värderingar och ekonomisk fördelning vill vi i Miljöpartiet arbeta för ett mer jämlikt och jämställt Västerås.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Skapa aktiva och deltagande medborgare i Västerås, genom att inrätta en medborgarpanel, utökad medborgardialog, och även testa medborgarbudget.
- Bilda ett ungdomsfullmäktige där ungdomar som under året fyller 15 år ska kunna ingå.
- Ansöka om att Västerås ska bli försökskommun för att låta 16-åringar att rösta i samband med val till kommunfullmäktige.
- Se till att allt material som kommunen ger ut ska vara anpassat ur mångfalds- och genusperspektiv.
- Ta fram en strategi för hur Västerås kan bli Sveriges mest öppna stad, fri från sexism och diskriminering.

- Införa medborgarförslag för att västeråsare ska kunna påverka politiken, exempelvis genom möjlighet att göra e-petition¹.

- Skapa "medborgarkontor" där olika myndigheter, föreningar, organisationer och arbetsliv möts och samarbetar under samma tak där samarbete med kommunens områdespersonal och tjänstemän sker, samt ges beslutsmandat till de frågor som berör dem.

- Använda sig av Öppna Kanalen och/eller Närradio för att sända bakgrundsinformation på svenska och andra språk om frågorna som ska diskuteras i Kommunfullmäktige, före och efter sändningen av sammanträdet.

1. En e-petition är ett förslag från en medborgare till kommunen. Förslaget publiceras på hemsidan där andra medborgare kan stödja förslaget genom att skriva under det. E-petitioner ersätter inte den klassiska synpunktshandlingen utan bör ses som ett komplement för att hantera synpunkter/förslag av mer politisk karaktär.

Fotograf: Christina Blendea

Ekonomi, näringsliv, arbetsmarknad

Vad som är en stark, stabil ekonomi beror på hur man ser det. Det som ökar välståndet lokalt eller nationellt, kan med ett globalt perspektiv vara vinster på bekostnad av de fattigaste människorna i de fattigaste länderna. Det som ökar tillväxten i år, kan med ett långsiktigt perspektiv undergräva planetens möjligheter att försörja oss i framtiden. Det som är billigt nu orsakar dyra problem för framtidens samhälle.

Miljöpartiet de gröna vill forma ett hållbart ekonomiskt system där välmående är målet snarare än BNP-tillväxt, och där ekonomisk utveckling inte sker på bekostnad av någon annan. Lokalt i Västerås innebär det att det behövs en bättre helhetssyn och långsiktighet i ekonomiska beslut. För att arbeta systematiskt med detta bör kommunen införa ett ledningssystem för hållbar utveckling. Förebyggande sociala insatser och underhåll av fastigheter och infrastruktur måste prioriteras framför onödiga och dyra prestigeprojekt som exempelvis flygplatsen.

Västerås är beroende av kunniga och arbetande invånare och av ett mångsidigt och tekniskt högt utvecklat näringsliv stöttat av en fungerande välfärdssektor. Vi vill främja utbildning och arbete som ger människor mer makt över sina liv. Ett fungerande näringsliv förutsätter bra och fungerande infrastruktur, barnomsorg, skola, vård och äldreomsorg samt en god livsmiljö och utbud av kultur och fritidsaktiviteter.

Mälardalens Högskola är en nyckel till framgång i regionen och vi vill fortsätta utveckla samarbetet och kommer att verka för att återfå högskolans miljöprofil och miljörelaterade utbildningar.

Det ska vara lätt att starta och driva företag i Västerås. Vi ska främja etablerandet av företagskluster där företag inom samma bransch samverkar, stödja småföretag och hjälpa nya företag igång. Vi vill stimulera utvecklingen av gröna jobb och projekt som är förenliga med ett ekologiskt hållbart samhälle. En speciell satsning bör göras för att uppmärksamma och främja samhällsentreprenörer, sociala företag¹, gröna landsbygdsnäringar², självanställningslösningar³ samt ansvarsfulla företag och organisationer.

“
Det som är billigt
nu orsakar dyra
problem för
framtidens samhälle
”

Medan många i dag har osäkra arbetsförhållanden eller helt stängs ute från möjligheten till arbete och egen försörjning, finns det många andra som arbetar så mycket att det leder till stress och förslitning. En generell arbetstidsförkortning skulle ge både fler arbetstillfällen och en ökad livskvalitet.

Dessutom vill vi att människor ska kunna ta ett friår för att kunna ägna sig åt självutveckling, samtidigt som det öppnas en möjlighet för en arbetslös att komma in på arbetsmarknaden. Vi vill fortsätta kommunens satsning på att ge unga en god start i arbetslivet och hjälpa de som står långt ifrån arbetsmarknaden tillbaka.

Kommunen ska vara omtyckt och eftertraktad som arbetsgivare. Förutom rimliga löner och goda arbetsvillkor kan det uppnås genom exempelvis kompetensutveckling, utvecklingsmöjligheter, makt över arbetstiden och olika förmåner.

Västerås Stad bör i sin roll som upphandlare ta ett stort ansvar och ställa höga miljömässiga och etiska⁴ krav på allt som kommunen beställer. Generella livscykelanalyser⁵ ska vara vägledande och i stora eller återkommande upphandlingar bör specifika livscykelanalyser tas fram. Kommunen kan också stimulera utvecklingen genom så kallade funktions-/innovationsupphandlingar. Vidare bör kommunen tillhandahålla god information om hållbar konsumtion för att uppmuntra och underlätta för västeråsarna att använda sin konsumentmakt och göra medvetna och hållbara val.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Ställa tydliga miljömässiga och etiska krav på alla kommunens verksamheter, inklusive bolagen.
- Sluta subventionera flygplatsen och istället satsa på exempelvis kollektivtrafik och biogasbussar till Arlanda.
- Genomföra försök att använda livscykelanalys som verktyg inför större inköp.
- Tillhandahålla god upplysning om konsumenters rättigheter samt uppmuntra och underlätta för västeråsarna att använda sin konsumentmakt för att bidra till en hållbar utveckling.
- Genomföra försök med arbetstidsförkortning och utreda möjligheten för kommunalt friår.
- Utveckla förmåner för kommunalt anställda, exempelvis rabatterade busskort eller cyklar.
- Prioritera att göra upphandlingar från sociala företag när det är möjligt.
- Säkerställa finansieringen av Västerås stads Klimatprogram.

1. Ett socialt företag bedriver sin verksamhet i ett arbetsintegrerande syfte och återinvesterar i huvudsak den ekonomiska vinsten för att kunna integrera fler människor som står utanför arbetsmarknaden
2. Ex lokalproducerad energi (sol, vind och bioenergi), ekologiskt jordbruk, turist- och rekreationsnäringarna samt grön rehabilitering.
3. Är en mellanform mellan att vara anställd och att ha ett eget företag där man själv ordnar sina uppdrag men tar hjälp av ett annat företag med skatteredovisning, fakturering, bokföring med mera.
4. Med etiska krav menar vi att både människor och djur i produktionen ska må bra.
5. Livscykelanalys eller Life Cycle Assessment (LCA) är en metod för att åstadkomma en helhetsbild av hur stor den totala miljöpåverkan är under en produkts livscykel från råvaruutvinning, via tillverkningsprocesser och användning till avfallshanteringen, inklusive alla transporter och all energiåtgång i mellanleden.

Förskola och skola

Skolan ska ge varje barn möjlighet att vara sig själv och växa till den hen vill vara. Undervisningen ska utformas utifrån varje elevs unika behov, oavsett om det innebär att ge extra utmaningar eller extra stöd, och med möjlighet till individuellt anpassad studieteknik.

Förskolan och fritidshemmen får inte "skolifieras". Här ska barn i första hand få vara barn där lek och fantasi, social- och språkträning är de viktigaste ingredienserna. Pedagogerna i förskolan och fritidshemmen ska vara välutbildade och genusmedvetna. Det ska finnas tillgång till barnomsorg anpassad efter föräldrars olika arbetstider. Även öppna förskolan är en viktig mötesplats för föräldralediga och dagbarnvårdare. Fritidsklubbarna och fritidsgårdarna är också viktiga verksamheter att satsa på. Genom anpassade, ökade öppettider och mer samverkan mellan olika klubbar/gårdar i olika stadsdelar kan vi arbeta för ökad integration.

Maten som serveras ska vara god, näringsriktig, miljövänlig och helst närodlad. Målet är 100 procent ekologiska råvaror, säsonganpassade menyer, minskad köttkonsumtion och minskat matsvinn. Hållbar utveckling och miljömedvetenhet ska genomsyra all pedagogisk verksamhet. Barnen/eleverna ska få kunskaper och framtidstro om hur vi tillsammans kan bidra till en positiv utveckling mot ett hållbart samhälle.

Den fysiska arbetsmiljön i förskolan/skolan, är viktig för lärandet. Inga giftiga ämnen ska användas i vare sig leksaker eller byggmaterial. Även skolgårdarna ska ses som en del av lärandemiljön och vara pedagogiska med inslag av odling och gröna ytor.

En fungerande skoldemokrati är en viktig del av en bra skola. Skolan ska arbeta aktivt för jämställdhet och lika rättigheter. Alla elever ska ha tillgång till sex- och samlevnadsundervisning med ett tydligt normkritiskt perspektiv. Stereotypa könsroller, mobbning och diskriminering av elever och skolpersonal ska aktivt motarbetas.

Estetisk och skapande verksamhet är liksom motion och rörelse viktigt för att hela människan ska utvecklas. Andra modersmål än svenska ska ses som fördelar och som resurser för den enskilda elevens lärande. Ämnesundervisning på modersmålet ger alla elever en chans att utveckla de kunskaper och förmågor som läroplanen uttrycker.

**För att ge lärarna
mer tid till
undervisning**

Fotograf: Christina Blendea

Miljöpartiet vill ha pedagogisk mångfald i förskolan och skolan, vare sig huvudmannen är offentlig eller privat. Mångfalden ger elever och föräldrar möjlighet att välja en utbildning vars pedagogiska inriktning passar eleven. Syftet med verksamheten ska inte vara att dela ut vinst utan drivas av ett socialt och samhälleligt engagemang. Eventuell vinst ska återinvesteras i verksamheten.

Det ska finnas möjlighet att välja en förskola/skola nära hemmet, därför tycker vi det är viktigt att förskolorna/skolorna i stadsdelarna och serviceorterna finns kvar. Vi vill att barnen/eleverna, föräldrarna och personalen ska ha stort inflytande över sin förskola/skola. Vi vill se ett ökat självstyre i de kommunala förskolorna/skolorna där enheterna har fullt ansvar över sin egen budget. Vi tycker det är bättre med F-9 skolor än renodlade "låg- och högstadieskolor".

All pedagogisk personal måste ges goda möjligheter till kompetensutveckling med tillgång till ett kollegialt stöd. Alla nyutexaminerade lärare ska ha en mentor under sitt första anställningsår. Vi vill se fler vuxna i skolan bland annat skolbibliotekarier, kuratorer, elevassistenter, vaktmästare och lärarsekreterare som kan avlasta lärarnas administration så att de istället kan ägna mer tid åt eleverna och undervisningen.

1. Håll Sverige Rents metod för att arbeta med miljö- och hållbarhetsfrågor

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Sänka storleken på barngrupperna inom förskola och fritids och öka och vuxentätheten.
- Se till att minst 80% av alla kommunala förskolor och skolor är så kallade Grön flagg¹-certifierade eller har erhållit Skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling.
- Säkerställa att alla elever har tillgång till en utbildad skolbibliotekarie minst 20 timmar i veckan, antingen på det egna skolbiblioteket eller genom ett avtal med ett närliggande folkbibliotek/bokbuss.
- Se till att alla förskolor och skolor deltar i Framtidens mat där syftet är att öka andelen ekologiska och vegetariska råvaror samt minska matsvinnet.
- Inrätta fler tjänster på skolorna t ex lärarsekreterare för att ge lärarna mer tid till undervisning och till varje elev.
- Genomföra ett klassrumsluftväxling för den fysiska inomhusmiljön gällande luftkvalitet, giftsanering, buller, energiförbrukning och städning.
- Utveckla utomhusmiljöerna på ett pedagogiskt sätt med inslag av odling och gröna ytor.
- Öka vistelsetiden på förskola och fritids för barn till föräldralediga och arbetslösa till minst 20 timmar per vecka.

Kultur, idrott och fritid

I Västerås ska det alltid finnas möjligheter till meningsfulla fritidsaktiviteter oavsett vem du är, var du bor, hur gammal du är, om du är mest intresserad av kultur, idrott, e-sport, friluftsliv eller något annat. Det ska vara lätt att engagera sig inom föreningslivet, även spontana idéer och initiativ från medborgare ska uppmuntras och stötta.

Miljöpartiets kulturpolitik bygger på att alla ska kunna utöva och ta del av kultur på jämlika villkor. Kultur är klimatsmart och bidrar till livskvalitet och mångfald. Dessutom står den kreativa sektorn för en ansevärd del av sysselsättningen och ekonomiska omsättningen. Kulturen ska vara tillgänglig för alla. Vi vill ha fler icke-kommersiella mötesplatser i hela kommunen där människor möts spontant över generations- och kulturgränser, textflerspontanidrottsplatser, skejtpark, graffitiväggar och lekplatser, fler kulturscener och utegym. Konsten ska ha en självklar del i stadsplaneringen när nya områden byggs och upprustas.

Olika kultur- och invandrarföreningar fungerar som dialogförespråkare mellan majoritetskulturen och minoritetskulturerna. Denna dialog är viktig och kommunen ska underlätta för sådana möten. Västerås ska därför vara generös i sitt stöd till demokratiska föreningar och studieförbund. De pengar som kommer idrotten och andra kultur- och fritidsaktiviteter till del måste fördelas jämnt mellan könen, det gäller även de kommunala bolagens sponsring.

Alla barn ska ha möjlighet att utöva kultur oavsett familjens ekonomiska förutsättningar. Vi vill se ökade anslag till den kommunala kulturskolan för att ge fler barn plats. Vi tycker det är viktigt att behålla kulturskolan i kommunens regi.

Biblioteken är en viktig informations- och kulturarena. Vi vill att man erbjuder fler flerspråkiga/kulturella aktiviteter. Vi vill behålla

och utveckla våra stadsdelsbibliotek så att de även kan fungera som mötesplatser med viss kommunal service. Stadsbiblioteket är en viktig mötesplats i centrum som behöver utvecklas för att möta nya behov i en stad som växer.

Fysisk rörelse är viktig för folkhälsan och välbefinnandet. Kommunens anslag ska i första hand gå till breddidrott, barn- och ungdomsidrott samt idrott för personer med funktionsnedsättningar. Det är viktigare än satsningar på elitstöd.

Det ska vara lätt att engagera sig inom föreningslivet

Västerås ska ha väl fungerande idrottsarenor men vi vill inte satsa kommunala pengar på dyra skrytbyggen till exempel en skidtunnel.

Det ska finnas gott om möjligheter till spontanidrott i stadsdelar och serviceorter och gratis prova på verksamheter t ex genom Try it IDA ska få fortsatt stöd. Att utveckla friluftslivet ser vi också som en angelägen uppgift för kommunen.

Vi är stolta över vår teater, vårt konstmuseum och vårt konserthus. Genom fortsatta kommunala satsningar på dessa verksamheter vill vi ytterligare utveckla verksamheten och öka fokus på barn- och unga, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättningar som besöksgrupper.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Bygga fler lagliga graffitiväggar och en skejt/ bikepark i Västerås.
- Anordna en större icke-kommersiell, utomhusliggande, multifunktionell mötesplats för en bred målgrupp med plats för lek, motion, rekreation, kultur, konst etc på Lögarängen.

- Erbjud utbildning kring sexualitet, könsroller och HBTQ- frågor¹ till föreningsföreträdare.

- Göra nödvändiga investeringar i badhusen Lögarängen och Kristiansborg.

- Årligen räkna upp föreningsstödet och stödet till studieförbunden årligen med minst konsumentprisindex (KPI) och att bidrag även ska kunna ges till föreningar som arbetar med miljö-och eller djurskydd.

- Utöka bibliotekens öppettider och utveckla samarbetet mellan bibliotek och skola.

- Verka för att Västmanlands Teater fortsätter öppna upp sitt hus för fler t ex att i samarbete med andra aktörer ordna spelningar i caféet med lokala, unga musiker.

- Erbjud kommunala skollokaler vid större föreningsevenemang till självkostnadspris.

1. HBTQ betyder homo- bi- transpersoner samt queer som är ett samlingsbegrepp för icke heteronormativa uttrycks- och förhållningssätt

Natur- och vattenvård

Västerås ska vara en ekologiskt hållbar stad. Ekologisk hållbarhet är också en förutsättning för social hållbarhet då människan är en del av ekosystemet. Mötesplatser där en mångfald av djur och växter trivs tillsammans är också bra mötesplatser för människor. Alla medborgare ska kunna njuta av en artrik natur nära sin bostad. Kommunen ska också skapa förutsättningar för medborgarna att själva skapa gröna miljöer genom att stimulera stadsodling.

Människan är en sårbar del av ett känsligt ekologiskt system där allt hänger samman. Vi måste ta ansvar för att förvalta jordens resurser i balans med naturen så att den biologiska mångfalden bevaras. Vi anser att allt liv har ett värde i sig, oberoende av dess nytta för människan. För att värna den biologiska mångfalden och för att samtidigt skapa fler mötesplatser för människor vill vi bevara och utveckla värdefulla natur- och parkområden. Vi vill slå vakt om att stadens Natur- och kulturmiljöplan.

Vi vill göra staden grönare och uppmuntra den folkrörelse som håller på att växa fram i form av stadsodling. Det är ett bra sätt att förena stad och natur, landsbygd och stad. Stadsodling är inte bara ett sätt att få fram livsmedel, det är också ett sätt att umgås och på så sätt stärka den sociala hållbarheten. För en effektiv

stadsodling krävs livskraftiga urbana ekosystem och här kan byggsektorn hjälpa till med gröna tak¹, fasadgrönska och insekshotell. Gröna tak är också en del i en ny systemlösning för att lösa dagvattenfrågorna. Istället för att kulvertera bort dagvattnet ska det vara en naturlig del i stadsmiljön exempelvis genom att man anlägger dammar. Det är både bra för vattenmiljön, för de urbana ekosystemen och som anpassning för ett förändrat klimat då vi behöver ta höjd för allt kraftigare skyfall.

” Vatten är vårt viktigaste livsmedel och en förutsättning för allt liv.

De flesta av jordens växt och djurarter är helt beroende av bra vattenmiljöer för sin överlevnad. Vatten har också ett stort värde genom att det ger möjlighet till upplevelser och ett aktivt friluftsliv. Genom att värna strandskyddet ska alla kunna njuta av tillgängliga vattenområden.

Västerås ska vara en ekologisk hållbar stad

Pågående och kommande klimatförändringar ökar översvämningsrisken både i naturliga vatten och i tätorters dagvattensystem. En översvämning på "fel" plats, t.ex. i en tätort, kan ge förödande konsekvenser. Förutom de rent materiella skadorna kan miljögifter och gödningsämnen spridas till känsliga ekosystem, samt påverka dricksvattnet negativt. Klimatanpassningsperspektivet måste genom-syra hela samhällsplaneringen.

Den vattenplan som antogs av kommunfullmäktige i oktober 2012 pekar ut hur Västerås samtliga vatten ska få god ekologisk status senast år 2021.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Se till att det på den mark som kommunen arrenderar ut endast bedrivs ekologisk odling och djurhållning.

- Utveckla naturreservat för rekreation, biologisk mångfald och naturupplevelser, t.ex. Vedboskogen och Mälarparken.

- Ordna fler kolonilottsområden samt ta fram riktlinjer och regelverk som gör det möjligt att ge plats för stadsodling och hållbar dagvattenhantering.

- Anlägga faunapassager där det idag finns konstgjorda vandringshinder.

- Verka för att slussen i Stockholm byggs om så att översvämningsrisken i Mälaren minskar och så att regleringen av Mälaren mer efterliknar sjöns naturliga vattenståndsvariation.

1. Gröna tak är som byggnadsteknisk definition ett samlingsnamn för gräs- och sedumtak, tak med levande växtlighet som kan fördröja dagvatten, isolera byggnader och kyla ner stadsmiljön.

Samhällsplanering

Miljöpartiet de gröna vill att all samhällsplanering i hela kommunen ska vara inriktad mot god resurshushållning och att människans behov och välbefinnande sätts i centrum. Västerås ska bli en tät, funktionsblandad och grön stad, där alla medborgare har gångavstånd till såväl grundläggande samhällsservice som gröna stråk. Boende på landsbygden ska ha enkel tillgång till stadens utbud. Boende i staden ska ha enkel tillgång till landsbygdens utbud.

Kommunen har en central roll när det gäller samhällsplanering och bostadsbyggande. Många parterers insats krävs för att bygga bort den bostadsbrist som idag drabbar främst unga hårt. Dagens byggmarknad fungerar inte tillfredsställande utan styrs i hög grad av några få resursstarka byggföretag. Ökad konkurrens bland byggföretagen är en viktig pusselbit för att få fart på bostadsbyggandet. En annan viktig pusselbit är att bygga fler hyresrätter på bekostnad av nya bostadsrätter och bostäder med äganderätt.

Ny bebyggelse på landsbygden, i serviceorterna och i staden ska i första hand förläggas där det finns eller har potential att finnas god tillgänglighet till samhällsservice, kollektivtrafik samt gång- och cykelbanor.

I första hand bör ny bebyggelse anläggas i anslutning till befintlig bebyggelse då det är god resurshushållning att kunna använda befintlig infrastruktur.

Vi vill inte heller ta produktiv mark i anspråk för byggnation då det håller på att bli en bristvara ur ett globalt perspektiv. Produktiv mark ska användas för att få fram livsmedel och bioenergi.

Genom en samhällsplanering inriktad mot förtätning och där gång- cykel och kollektivtrafik alltid ges högre prioritet än biltrafik kommer behovet av parkeringsplatser att minska vilket ger plats för ännu fler bostäder, mötesplatser, eller grönområden, vilket minskar behovet av parkeringsplatser ännu mer. På så sätt får vi igång en "grön spiral". Behov av tillgång till bil

kommer att kvarstå, men kan i många fall lösas genom en framväxt av bilpooler. Det ska vara lätt att leva utan egen bil.

Förutom fysisk samhällsplanering behövs även arbete med beteendeförändringar. Vi vill tillsätta mer resurser för att jobba med så kallad mobility management - att få fler att välja att gå, cykla och åka kollektivt.

Få fler att gå, cykla
och åka kollektivt

Vi vill att alla Västeråsare ska ha en hälsosam boendemiljö. Genom bättringsplanering och byggteknik samt en minskning av bil- och lastbilstrafik kommer problem som exempelvis bullerstörningar bli mindre i framtiden. Men de som idag är berörda behöver också få hjälp snarast. Här måste kommunen ta sin del av ansvaret för historiskt dålig planering och aktivt söka åtgärder och samarbeten för att lösa de utsatta situationer.

Ett exempel på historiskt dålig samhällsplanering är utbyggnaden av de stora handelsområdena Erikslund och Hälla i externa lägen. Dessa utarmar möjligheterna för en fungerande city- och stadsdelhandel samt riskerar att bygga fast oss i ett bilberoende. Den utvecklingen vill vi bryta och införa stark restriktivitet för mer handel med livsmedel, kläder och skor i dessa områden. I förlängningen vill omvandla dessa handelsområden till blandade stadsdelar med inslag av verksamheter, kontor och bostäder.

Ett väl fungerande och attraktivt city med handel, kultur, upplevelser, restauranger med mera är viktigt för en fungerande och trivsamt stad. Vi vill fortsätta utveckla city.

God tillgänglighet gynnar alla, det som byggs om och byggs nytt ska byggas rätt från början. Det är viktigt att tillgänglighetsfrågorna kommer in tidigt i byggprocessen och att det finns en bra uppföljning under hela processen, där är handikapporganisationernas medverkan viktig.

All ny bebyggelse på kommunal mark ska ha höga krav på energiprestanda, minst i nivå med Västerås stads egen lågenergihusdefinition. Vi ska också verka för att det blir kravet även på privat mark. Den energi som produceras av Mälarenergi och som används av kommunen ska vara närproducerad, förnybar och klara kriterierna för Naturskyddsföreningens Bra Miljöval.

Taxor för värme, el, vatten, avlopp, parkeringar och avfallshantering ska utformas så att de främjar en hållbar utveckling genom att ge incitament för god resurshushållning.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Ta fram en markanvisningspolicy som främjar mångfald, konkurrens och ökad andel hyresrätter inom bostadsmarknaden.
- Utveckla kollektivtrafiken genom att utöka servicelinjernas trafikdygn och inrätta arbetsplatslinjer. Låt skolskjutslinjer på landsbygden utvecklas till linjetrafik för alla. Inför gratis kollektivtrafik för alla upp till 19 år samt studentrabatt.
- Utveckla Västerås som cykelstad genom att satsa på expresscykelvägar, fler och bättre cykelparkeringar, satsa på vintercykling, mer underhåll, separering av gång- och cykelbanor på befintliga banor, samt nybyggnation av separata cykelvägar. Vi vill ha en omfördelning av medel från bilvägar till cykelvägar.
- Omvandla Vasagatan mellan Stora gatan och Engelbrektsplatsen till en gågata med plats för både kommersiella och icke-kommersiella mötesplatser och ett sjudande folkliv.
- Jobba för att den energi vi använder ska vara närproducerad och förnybar. All fjärrvärme och el som Mälarenergi producerar ska uppfylla kriterierna för Bra Miljöval senast 2020. Västerås ska bli Sveriges bästa solelskommun.
- Energieffektivisera kommunens lokaler skyndsamt. Genom Energy Performance Contracting¹ (EPC) kan stora ekonomiska och miljömässiga vinster göras.

1. EPC är en metod där en entreprenör analyserar fastigheternas besparingsmöjligheter, lämnar förslag på åtgärder, beräknar investeringen och återbetalningstiden. Entreprenören lämnar en besparingsgaranti som gäller under hela återbetalningstiden.

Socialt stöd, vård och omsorg

Alla människor har rätt till stöd om problem har uppstått i livet. Människans välbefinnande är centralt för oss i Miljöpartiet, det är viktigt att extra uppmärksamma grupper med särskilda behov. Kommunens huvuduppdrag måste vara att se till att de insatser som ges till äldre och till personer med funktionsnedsättningar är stimulerande och möjliggör ett aktivt liv. Vi vägrar acceptera att barn far illa och att barn med särskilda behov av omsorg inte får den hjälp som behövs.

Det förebyggande arbetet är samhällsekonomiskt lönsamt och behöver förstärkas genom ökade resurser för att minska och på sikt få bort barnfattigdom, drogberoende, våld i nära relationer, segregation och hemlöshet. Vi vill även se förbättrade möjligheter till skuldrådgivning och utveckla den nuvarande integrationsenheten för att underlätta för nyanlända invandrare att lättare komma in i samhället.

Det ska vara attraktivt att arbeta inom socialtjänst, vård och omsorg. Förutom rimliga löner och goda arbetsvillkor kan det uppnås genom exempelvis kompetensutveckling, makt över arbetstiden och olika förmåner. Vi vill göra en fortbildningsatsning så att kommunalt anställda vårdbiträden får möjlighet att utbilda sig till undersköterskor genom att kombinera arbete och studier. Vid nyanställningar vill vi att det vara meriterande att tala flera språk.

För att förverkliga verklig valfrihet så de som har behov av och vill flytta till ett serviceboende ska få göra det vill vi att det byggs fler servicehus och äldreboenden. En bonuseffekt skulle då

också vara att det frigörs fler bostäder för att möta bostadsbristen. Servicehus ska ej omvandlas till trygghetsboenden. Även fler gruppboenden behöver byggas. Upphandlingar som görs inom social omsorg ska vara funktionsuppdrag där man anger vilka kvaliteter och miljö-etiska krav som ska uppfyllas och där inte det lägsta priset ska vara det mest vägledande. Det är också viktigt att den upphandlade verksamheten liksom den kommunala följs upp så att de krav som ställts efterlevs.

Maten som serveras på boenden och i hemtjänsten ska vara god, näringsriktig, miljövänlig och helst närodlat. Målet är 100 procent ekologiska råvaror, säsong-anpassade menyer, minskad köttkonsumtion och minskat matsvinn. Att uppleva årstidernas växlingar och vistas utomhus ska vara en rättighet för alla som är i behov av hemtjänst eller som bor i grupp- eller äldreboenden. Vi vill också att fler boenden öppnar möjligheten att ha djur på boendet.

Vi vägrar acceptera att barn far illa

Samverkan mellan kommun och landsting behöver förbättras särskilt när det gäller vårdplanering och överföring mellan patientvården och hemsjukvården. Samarbetet mellan förskola, skola, socialtjänst, äldreomsorg, sjukvård och andra stödresurser behöver stärkas. Ett sätt kan vara att man erbjuder gemensamma utbildningar i personalgrupperna.

Socialstyrelsen visar i sin rapport från 2013 att det finns stora skillnader i tandhälsa bland barn och unga. Föräldrarnas sociala förhållanden har betydelse för barn och unga både när det gäller att komma (eller inte komma) till tandvården och när det gäller att få karies. En uppsökande tandvård är därför viktig och här vill vi se en samverkan mellan skolan och folktandvården.

För att komma dit borde kommunen under perioden 2014-2018 bland annat:

- Avsätta minst 15 procent av kommunens årliga överskottsresultat till den sociala resursfond som kommunen har.
- Bygga fler servicehus och äldreboenden.
- Se till att alla de kommunala omsorgsboendena deltar i Framtidens mat där syftet är att öka andelen ekologiska och vegetariska råvaror samt minska matsvinnet.

- Inrätta en äldreomsorgsinspektör vars uppgift ska vara att följa upp såväl att den egna som den upphandlade verksamheten följer uppsatta regler och avtal.

- Utveckla trädgårdar på våra boenden och se till att möjlighet till utevistelse är ett krav när vi gör upphandlingar.

- Starta ett samarbete med landstinget för att stärka tandhälsan hos barn.

- Se till att personer med funktionsnedsättningar erbjuds en bra daglig verksamhet, arbete eller praktik och även ha tillgång till en kvalitativ fritid där ens egna intressen får styra.

- Bli en förebild när det gäller mångfald på arbetsplatser och erbjuda arbete och praktik för personer med funktionsnedsättningar och ställa krav på våra upphandlade verksamheter att även de gör det.

Toppkandidater till Västerås kommunfullmäktige

Från vänster: Caroline Närhi, Anna Lindén, Martin Lindahl, Johannes Wretljung Persson, Agneta Luttröpp, Marléne Tamlin, Åke Wahlsten, Magnus Edström, Danuta Diop och Ali Khatib

Fotograf: Håkan Wretljung

miljöpartiet de gröna

VÄSTERÅS

Mer information

www.mp.se/vasteras
www.facebook.com/mpvasteras
021-122080
vasteras@mp.se

Bli medlem i Miljöpartiet

Smsa följande text till 72456:
mpmedl ååååmmddxxxx
(gärna också mailadress)
Smsen kostar 50 kr + trafikavgift
Telefonnummer: 08-54522450
Epost: service@mp.se